Àlex Nogué retorna a les imatges el do d'embadalir

L'artista va inaugurar ahir a la Casa de Cultura de Girona la segona de les Exposicions Viatgeres de la Diputació

'Un tren en pot amagar un altre' posa l'èmfasi en la percepció individual de l'art

L'artista Àlex Nogué, ensenyant ahir al director en funcions de la Casa de Cultura, Lluís Freixas, el paisatge que ha pintat a les fosques i que forma part de la instal·lació 'Blanc i negre' Foto: JOAN SABATER.

Àlex Nogué (Hostalets d'en Bas, 1953) va inaugurar ahir a la Casa de Cultura de Girona Un tren en pot amagar un altre, el muntatge amb el qual recorrerà al llarg de tot un any diversos municipis de les comarques de Girona dins el programa Exposicions Viatgeres de la Diputació, que coordina Ibet Vila. La proposta és conseqüent amb la trajectòria sòlida, perseverant i meditativa d'Àlex Nogué a l'entorn de la representació del paisatge, que ha convertit en el centre de la seva reflexió plàstica.

Un tren en pot amagar un altre, títol pres del rètol amb què les estacions de ferrocarril franceses adverteixen els passatgers del risc de travessar els passos a nivell i que, al seu torn, ha donat lloc a una frase feta sobre com d'enganyoses poden resultar les aparences, és una indagació sobre la percepció de les imatges en un món que, de fet, n'està saturat. "Tots els artistes, un moment o altre, hem hagut de fer front a la mateixa pregunta incòmoda: I això, què vol dir?", comentava ahir resignat Àlex Nogué, que ha constatat que aquesta és una interrogació que té a veure amb la manera frenètica que tenim d'afrontar-nos a les imatges avui dia, sense temps per demanar-los cap altra cosa que no sigui què signifiquen. Als museus mateixos, continuava l'artista —tot i que sense ànim de polemitzar—, els visitants dediquen molt poca atenció a cada obra, i passen de l'una a l'altra sense que a penes els deixin cap empremta. Al contrari, el treball que presenta a la Casa de Cultura invita a la lentitud i l'embadaliment. "Els nostres avis van entrar en contacte amb molt poques imatges, potser el gravat d'un calendari, una estampa, un sol retrat en tota la seva vida, i eren possessions tan preuades, que s'hi estaven una bona estona mirant-les embadalits; aquesta capacitat d'encantament avui l'hem perduda, i passem de pressa per un bosc d'imatges, sense aturar-nos en cap", raonava ahir Àlex Nogué davant un plafó de noranta fotografies de l'entorn natural on treballa, a Hostalets d'en Bas, manipulades amb collage, pintura a l'oli, esmalt, guaix, grafit i ceres. Cada una d'aquestes fotografies de paisatges familiars podria ser tan sols allò que sembla: un arbre, una mica de verd, un matí boirós, però l'artista hi ha superposat unes gotes de pintura just per atrapar el senyal de la primera percepció, "abans que hi intervingui el raonament". Com a bon pedagog, Nogué sap que en la imatge d'un arbre es condensa l'experiència de tots els arbres viscuts, i que dessota l'arbre mirat, hi ha l'arbre recordat o imaginat, abans que quedi sepultat sota la densa trama de referències culturals sobre la idea que tenim d'arbre. "Una imatge sempre n'amaga una altra", afirma l'artista, que es remet a la imago del món antic, la màscara que cobria el rostre dels difunts, alhora ocultant-lo i revelant-lo.

Aquest procés d'ocultació és encara més evident a la instal·lació Blanc i negre, un gran paisatge sobre tela de vuit metres de llarg, "pintat del natural però a les fosques", del qual l'espectador només pot tenir una intuïció d'esquitllentes, espiant rere el gran bastidor blanc que l'amaga. Portada a l'extrem, la seva reflexió sobre l'art com una experiència destinada a anar a trobar l'espectador d'un en un, ha donat lloc a la peça central de l'exposició: una gran caixa de fusta a l'interior de la qual existeix una obra que el visitant només podrà veure si

es pren el seu temps per demanar la clau al vigilant de la sala i entrar en aquest contenidor tot sol. No hi ha excepcions: qui vulgui veure l'obra haurà d'assumir que aquest és un tracte que es resol en la intimitat, perquè tal com diu Maria Palau en el text del catàleg, l'obra d'art "viu i mor davant els ulls de qui l'observa".

Per a Àlex Nogué la itinerància de l'exposició, oberta fins al 30 de setembre i que a partir de l'octubre es podrà veure a altres municipis gironins, és una ocasió excepcional per difondre el seu treball, però no serà l'única. A més de ser escollit pel jurat de les Exposicions Viatgeres, aquest any també ha guanyat la Biennal d'Art, que li permetrà organitzar una altra exposició individual l'any vinent a la mateixa Casa de Cultura.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 07-09-2017 Pàgina 18

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1233487-alex-nogue-retorna-a-les-imatges-el-do-d-embadalir.html